

Eleveksempel: Uddrag af konsekvens- (og pligtetisk) analyse af case

Principielt set har alle borgere i Danmark i dag ret til at tage deres eget liv, hvis de ikke ønsker at leve længere; det vil de ikke blive straffet for. Det er dog ikke en mulighed for patienter, der lider af en sygdom, som gør, at de ikke kan forlade sengen eller kan styre deres bevægelser. De vil, hvis de ønsker at dø, være nødsaget til at få en anden person til at aktivt afslutte deres liv, hvilket er strafbart. En af disse personer er Christina Berg Gregersen, som har fået konstateret Huntington's Chorea. Hun ønsker at dø og har derfor startet en indsamling på internetsiden Caremaker. Pengene skal gå til en rejse til Schweiz, hvor hun vil modtage aktiv dødshjælp. Dette har skabt et dilemma, for i Danmark er det ikke tilladt at modtage aktiv dødshjælp, og det har medført, at Caremaker har lukket Christina Berg Gregersens indsamling.*

Aktiv dødshjælp er et omdiskuteret emne i Danmark såvel som i resten af EU. Etisk råd har diskuteret aktiv dødshjælp flere gange og har rådet politikere til at ulovliggøre aktiv dødshjælp.* Folk, der er for aktiv dødshjælp som Christina Gregersen, bruger ofte ordene "en værdig død" som argument. Christina Gregersen siger, at hun selv vil bestemme, hvornår hun skal dø. Hun kunne i princippet selv begå selvmord, men hun ønsker at få en læge til at gøre det.* Ifølge Etisk råds modstandere af aktiv dødshjælp, så er en læges opgave det modsatte, nemlig at hjælpe patienter med at holde dem i live.*

Hvis man skulle se på sagen nytteetisk, må man se på forholdet mellem en læge og en patient. Hvis en patient skal modtage aktiv dødshjælp, er det nødt til at blive gjort af en læge. Lægen skal assistere patienten i selve akten, altså være årsagen til patientens død. Det mener Etisk råd kan være en forringelse af patientforholdet. Hvis man skulle se dette ud fra Jeremy Bentham's nytteetik, kunne man sige, at den smerte, lægen skåner patienten for, vejer tungere end lægens samvittighed og psykiske ubehag. Et menneske vil ifølge Bentham altid stræbe efter lyst og efter at undgå smerte.¹ Så ved at lægen yder aktiv dødshjælp til patienten, ville det ud fra Jeremy Bentham's principper være mest etisk korrekt. Her er der tale om smerte contra livskvalitet (altså lyst). Etisk råd er enig med Bentham så langt at avancerede livsforlængende metoder ikke skal være en mulighed, hvis patienten bliver holdt kunstigt i live langt ud over, hvad det forventelige ville være, idet dette ville få patienten til at føle en meningsløshed med livet.

*Kommentar: DER BØR INDSÆTTES KILDER FLERE STEDER.

Bentham opstiller tre kriterier for, hvornår en handling har moralsk værdi: Intensitet, varighed og sikkerhed.² Når man ser på intensiteten i det nævnte eksempel med C.B. Gregersen, betyder det: Jo

---

¹ Hagen, Jimmy Zander: *Eksistens og ansvar*, Praktisk filosofi . Side 38. 2. udg. Gyldendal , 2004. (Bog)

² Hagen, Jimmy Zander: *Eksistens og ansvar*, Praktisk filosofi . Side 39. 2. udg. Gyldendal , 2004. (Bog)

Eleveksempel: Uddrag af konsekvens- (og pligtetisk) analyse af case

større lyst en handling giver, jo større nytte vil det udløse. Som tidligere skrevet vil et smertefrit liv give større livskvalitet til både Christina Gregersen, men også til hendes pårørende, der er kede af at se hende lide. Hvis det smertefrie liv ikke findes, og hvis smerterne kun kan fjernes med døden, vil aktiv dødshjælp give relativt størst glæde til Christina og hendes familie.

Et liv i smertehelvede giver ingen lyst og dermed har dermed ingen nytteværdi for nogen. Hvis hun derimod modtager aktiv dødshjælp, vil hendes familie (og måske også lægen) kun opleve en mindre smerte. Hendes familie vil vide, at hun skal dø før eller siden, så at opleve Christina får en "værdig død", vil give dem en glæde fremfor at opleve hende lide.

Christina Gregersens smerte vil være kortvarig, hvis hun modtager aktiv dødshjælp og ligeledes vil den være kortvarig for familien. Ved at modtage aktiv dødshjælp vil sikkerheden for at dø uden smerte være større fremfor at begå selvmord, hvor risikoen ved at dø en smertefuld død vil være langt større.

Bentham skelner ikke mellem forskellige former for lykke. Alt kan retfærdiggøres, endda mord, hvis blot det medfører, at det f.eks. vil redde livet for mange andre.* Bentham lægger vægt på, hvad der vil skabe den største sum af lykke i verden. Christina Gregersen vil dø før eller siden, spørgsmålet er, om hun skal gennemgå stor smerte eller ej. På baggrund af Jeremy Benthams målestok for nytteværdi vil det derfor være mest nytteetisk at tillade Christina Berg Gregersen at opsøge aktiv dødshjælp. Hun vil opleve mindre smerte, da hun hurtigere vil dø. Ligeledes vil hendes familie skånes. Varigheden vil også blive kortere, og hun vil dø under ordnede forhold uden risiko for unødigt smerte. Der kan dermed argumenteres for at en tidlig død med brug af aktiv dødshjælp vil være mest nytteetisk korrekt.

I modsætning hertil taler Kant om, at mennesket har en særlig værdighed og skal behandles som et mål i sig selv: "Frie mennesker må træffe egne valg, så længe det ikke går ud over andre".³ I tilfælde af at Christina Berg Gregersen får sin vilje og "dør med værdighed", medfører dette at en læge skal tage hendes død på sig, som Etisk råd også fremhæver... [pligtetisk analyse udeladt]

Kommentar: Analysen er god, men til den lange side, da kun en del af den er vist her. Før det viste afsnit ville opgaven indeholde indledning med problemformulering samt en historisk gennemgang af selvmords og assisteret lovlighed i forskellige perioder og kulturer. Efter analysen en diskussion af analysens resultat op mod det forhold, at et flertal i befolkningen er uenige med Etisk råd. Konklusion og perspektivering til moderne teknologiske etiske udfordringer.

---

³ Larsen, Kasper og Christoffer Boserup Skov: *Grundbog til filosofi. Mennesket i verden*. Side 18. 1. udg. Systime, 2013. (Bog)